

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Geresnis bendrosios rinkos valdymas užtikrinant glaudesnę administracinę bendradarbiavimą. Vidaus rinkos informacinės sistemos (VRI) aprėpties plėtimo ir plėtos strategija“

(COM(2011) 75 galutinis)

ir pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl administracinio bendradarbiavimo per Vidaus rinkos informacijos sistemą („VRI reglamentas“)

(COM(2011) 522 galutinis – 2011/0226 (COD))

(2012/C 43/04)

Pranešėjas **Bernardo HERNÁNDEZ BATALER**

Europos Komisija, vadovaudamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 304 straipsniu, 2011 m. vasario 21 d. nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Geresnis bendrosios rinkos valdymas užtikrinant glaudesnę administracinę bendradarbiavimą. Vidaus rinkos informacinės sistemos (VRI) aprėpties plėtimo ir plėtos strategija“

COM(2011) 75 galutinis.

Taryba, 2011 m. rugsėjo 13 d., ir Europos Parlamentas, 2011 m. rugsėjo 14 d., vadovaudamiesi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsniu, nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl administracinio bendradarbiavimo per Vidaus rinkos informacijos sistemą („VRI reglamentas“)

COM(2011) 522 galutinis – 2011/0226 (COD).

Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto parengiamąjį darbą šiuo klausimu, 2011 m. lapkričio 10 d. priėmė savo nuomonę.

476-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2011 m. gruodžio 7–8 d. (gruodžio 7 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 172 nariams balsavus už ir 2 susilaikius.

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1 EESRK palankiai vertina Komisijos ketinimą pagerinti bendrosios rinkos valdymą pasinaudojant glaudesniu administraciniu bendradarbiavimu, praplečiant ir vystant Vidaus rinkos informacijos sistemą (VRI) ir sukuriant tikrą elektroninį įvairių administravimo institucijų tiesioginio komunikavimo tinklą.

1.2 EESRK palankiai vertina ketinimą pasiūlymu dėl reglamento apibrėžti naudojimosi VRI sistema administracinio bendradarbiavimo tikslais taisykles, be kitų aspektų, nustatančias įvairių VRI sistemos naudotojų funkcijas, pasikeitimą informacija, pranešimų procedūras, išpėjamuosius mechanizmus ir tarpusavio pagalbos susitarimus.

1.3 Komitetas taip pat mano, kad būtų naudinga sukurti privatumo apsaugos mechanizmus atsižvelgiant į duomenų, kuriais keičiamasi, pobūdį, be kitų aspektų, numatant duomenų, kuriais keičiamasi, saugojimo laikotarpį ir teisę gauti pranešimą ir duomenis pataisyti.

1.4 Šio ypač svarbaus teisinio pagrindo atveju būtų naudinga į 5 straipsnį įtraukti „VRI duomenų“ apibrėžtį. Tai ekonominio ir profesinio pobūdžio duomenys, susiję su ekonominės ir profesinės veiklos vykdymu vidaus rinkoje ir kuriais keičiamasi per VRI sistemą. Šie duomenys numatyti direktyvose, pagal kurias VRI sistema naudojama institucijų administraciniam bendradarbiavimui.

1.5 EESRK mano, kad VRI sistema gali atlikti lemiamą vaidmenį pertvarkant administracinį bendradarbiavimą vidaus rinkoje ir jį pritaikant prie piliečių, įmonių ir pilietinės visuomenės organizacijų poreikių ir lūkesčių bei vaidmens, kurią jie gali atlikti ateityje vystant sistemą ir užtikrinant jos veikimą.

1.6 Šiuo požiūriu rekomenduoja, kad vystant sistemą duomenys būtų objektyviai atrenkami atsižvelgiant į ekonominės ir profesinės veiklos vykdymo sąlygas skirtingose valstybėse narėse ir kad šie duomenys galėtų būti prieinami gyventojams ir įmonėms.

1.7 EESRK supranta, kad direktyvose, pagal kurias įgyvendinama VRI sistema, nustatytam administraciniam bendradarbiavimui iš esmės, be kitų veiksmų, reikalingas institucijų pasikeitimas informacija. Šiuo požiūriu Komitetas primygtinai reikalauja nepažeisti Europos duomenų apsaugos srities teisės normų. Tačiau Komitetas visiškai nepritaria, kad duomenys, kuriais keičiamasi, galėtų būti ir apdorojami, kaip kad numatyta pasiūlyme dėl reglamento. Tam jis turi dvi priežastis: viena vertus, direktyvose, pagal kurias taikoma VRI sistema, nenumatyta būtinybė apdoroti duomenis administracinio bendradarbiavimo srityje, o kita vertus, Komisijos patvirtinti praktiniai VRI sistemos veikimo priežiūros ir stebėsenos reikalavimai Komitetui jokiū būdu neatrodo pakankama dingstis taip išplėsti su asmens duomenimis, kuriais keičiamasi, atliekamus veiksmus, kad apdorojant duomenis netgi būtų kuriamos atskiros, nesusijusios bylos.

1.8 Galiausiai, atsižvelgdamas į sistemos lemiamą kiekybinį šuolį, dalyvių skaičių ir informacijos srautą, EESRK rekomenduoja įtraukti nuostatas, susijusias su bazine ginčų sprendimo sistema tarptautinių netikslumų atvejais. Tokia sistema, nors ir suteikianti tik pagrindines priemones, padėtų išsiaiškinti, kas galiausiai atsakingas už netinkamą sistemos veikimą ar prastą jos administravimą, o tai piliečiams užtikrintų didesnę teisinę tikrumą.

2. Pagrindiniai faktai

2.1 Vidaus rinkos informacinė sistema yra bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis Komisijos sukurta ir internetu prieinama taikomoji programa (taikoma Europos ekonominėje erdvėje), kurios tikslas yra padėti valstybėms narėms praktiškai įgyvendinti Sąjungos teisės aktuose nustatytus informacijos mainų reikalavimus taikant centralizuotą ryšių mechanizmą, sudarantį sąlygas tarpvalstybiniam informacijos mainams ir tarpusavio pagalbai.

2.2 Iš pradžių sukurta kaip „bendro intereso“ projektas, ši sistema yra lanksti ir decentralizuota, ją galima lengvai prisitaikyti įvairioms vidaus rinkos sritims ir joje numatytos administracinio bendradarbiavimo nuostatos.

2.3 Pagrindiniai VRI sistemos principai:

- a) naudojimas įvairiose srityse,
- b) organizacinis lankstumas,
- c) paprastos suderintos procedūros,
- d) daugiakalbystė,
- e) patogumas naudotojams,
- f) duomenų apsauga ir
- g) naudotojams nesusidaro jokių IT sąnaudų.

2.4 Šiuo metu ši sistema naudojama administracinio bendradarbiavimo tikslais pagal Direktyvą dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo⁽¹⁾ ir Direktyvą dėl paslaugų⁽²⁾. Ji taip pat bus eksperimentiniais tikslais naudojama taikant Direktyvą dėl darbuotojų komandiravimo⁽³⁾.

2.5 Esama VRI sistema negali naudotis nei vartotojai, nei įmonės. Tai priemonė, skirta tik kompetentingoms institucijoms, atsakingoms už VRI sistemoje numatytas sritis.

2.6 EESRK jau išreiškė savo nuomonę⁽⁴⁾ dėl Komisijos komunikato „Bendrosios rinkos nauda stiprinant administracinį bendradarbiavimą“⁽⁵⁾ paremdamas labiau decentralizuotą ir tinklu pagrįstą tarptautinio administracinio bendradarbiavimo metodą, taikomą bendrojoje rinkoje, kuris ir reiškia vidaus rinkos informacinę sistemą.

3. Komisijos komunikatas

3.1 Komisijos nuomone, siekiant užtikrinti sklandų bendrosios rinkos veikimą, valstybių narių administravimo institucijos turi glaudžiai bendradarbiauti – teikti abipusę paramą ir keistis informacija.

3.2 Viena iš 50 pasiūlymų, pateiktų komunikate „Kuriamas Bendrosios rinkos aktas“⁽⁶⁾, Komisija paskelbė parengianti vidaus rinkos informacinės sistemos, grindžiamos daugiakalbe informacine sistema, išplėtimo strategiją, kuria bus siekiama sukurti Europos administravimo institucijų elektroninį ryšių tinklą.

3.3 Taikant VRI sistemą kiekviena valstybė narė pasirenka jos organizacinę struktūrą. Dėl decentralizuotos tinklo struktūros kiekviena dalyvaujanti šalis turi paskirti VRI sistemos nacionalinį koordinatorių (NVRİK), atsakingą už bendrą VRI projektų koordinavimą.

3.4 VRI sistemos potencialas apima galimybes:

- įtraukti naujas sritis,
- kurti naujas funkcijas,
- susieti VRI su kitomis IT sistemomis ir
- esamas funkcijas naudoti naujoms reikmėms.

⁽¹⁾ Direktyva 2005/36/EB, OL L 255, 2005 9 30, p. 22.

⁽²⁾ Direktyva 2006/123/EB, OL L 376, 2006 12 27, p. 36.

⁽³⁾ Direktyva 96/71/EB.

⁽⁴⁾ EESRK nuomonė, OL C 128, 2010 5 18, p. 103.

⁽⁵⁾ COM(2008) 703 galutinis.

⁽⁶⁾ COM(2010) 608 galutinis.

3.5 Jei kurioje nors teisėkūros srityje administracinio bendradarbiavimo reikmėms skirtos informacinės sistemos nėra, geriau naudoti VRI nei kurti naują sistemą, nes

- a) didesnis rentabilumas,
- b) patogiau naudotojams,
- c) spartesni ir labiau nuspėjami sprendimai,
- d) didesnis saugumas ir
- e) maži bandomųjų projektų vykdymo poreikiai.

3.5.1 Naujų sričių, kurias galima įtraukti į VRI sistemą, skaičius yra neribojamas, tačiau plėtimas varžomas dėl tam tikrų organizacinių veiksnių, nes būtina toliau planuoti plėtrą ir išsaugoti sistemos koncepcinę darną remiantis šiais kriterijais:

- naujos naudotojų grupės turi būti susijusios arba iš dalies sutapti su esamomis naudotojų grupėmis,
- visų pirma reikėtų įtraukti sritis, kuriose galima naudotis esamomis funkcijomis,
- įtraukiant naują teisės sritį, reikalaujančią kurti naujas funkcijas, tai turėtų būti daroma pagal bendrąjį principą, kad naująjį modulį būtų galima lengvai pritaikyti kitoms naudotojų grupėms,
- sąnaudas reikėtų pagrįsti atsižvelgiant į numatomą pridėtinę vertę, susijusią su VRI sistemos taikymu naujoms ar esamoms naudotojų grupėms, ir naudą piliečiams bei įmonėms ir
- dėl to, kad įtraukiamos naujos sritys, funkcijos ar sąsajos su kitomis priemonėmis, sistema naudotojams neturėtų tapti sudėtingesnė.

3.6 VRI sistema grindžiama privatumo apsaugos jau kūrimo etape principu, t. y. sistemoje nuo pat pradžios laikomasi privatumo ir duomenų apsaugos reikalavimų, įskaitant griežtą tikslo apribojimo principo ir atitinkamų kontrolės priemonių taikymą.

3.7 Taikant VRI sistemą patiriama išlaidų, susijusių su sistemos plėtra ir tobulinimu, VRI sistemos priegloba Komisijos duomenų centre, priežiūra, sistemos administravimu, antraeile parama, mokymu, ryšiais ir informuotumo didinimu.

3.8 VRI diegimas naujose srityse, naujos funkcijos ar naujų sąsajų su kitomis priemonėmis sukūrimas, Komisijos nuomone, naudotojams neturėtų kelti papildomų sunkumų. Administracinio bendradarbiavimo reikalavimai turėtų būti pakankamai aiškūs ir praktiški; be to, turėtų būti įvertintas poreikis sukurti šią užduotį palengvinančią IT priemonę.

3.9 Komisijos nuomone, labai svarbu, kad sistema turėtų skaidrią ir veiksmingą valdymo struktūrą ir kad visos suinteresuotosios šalys suprastų taikomas procedūras ir naudojamus forumus, suteikiančius galimybę susitarti dėl įvairių projekto aspektų, tokių kaip kasdienis sistemos valdymas, strateginiai sprendimai, ekspertų vertinimai ir rekomendacijos ir valdymo struktūros plėtra.

3.10 Galiausiai, šia sistema siekiama užtikrinti aukštą sistemos veikimo ir saugumo lygį. Atsižvelgiant į tai, kad VRI sistemos naudotojų ir duomenų daugėja, labai svarbu ir toliau dėti pastangas, kad sistema tinkamai veiktų. Kalbant apie saugumą, VRI sistemoje saugomi ir apdorojami asmens duomenys ir kita neviešintina informacija.

4. Bendrosios pastabos dėl Komisijos komunikato

4.1 EESRK pritaria Komisijos koncepcijai dėl strategijos, skirtos Vidaus rinkos informacinei sistemai (VRI) plėsti ir vystyti, siekiant sustiprinti administracinį bendradarbiavimą.

4.1.1 Nuoseklesnis administracinis bendradarbiavimas vidaus rinkoje turi būti grindžiamas mažiausiai Pagrindinių teisių chartija, o ypač gero administravimo, prieigos prie dokumentų, duomenų apsaugos principais ir Teisingumo Teismo praktikoje pripažintais bendrais teisės principais.

4.1.2 Bet kuriuo atveju EESRK primena, kad asmens duomenims taikomos atsargumo ir apsaugos priemonės turėtų būti skirtingos atsižvelgiant į tai, ar duomenys susiję su prekybiniais arba verslininkais kaip ūkio subjektais.

4.1.3 Nors aišku, kad VRI sistema pašalina netikrumą, tai pasakytina tik apie institucijas, o ne MVĮ ar kitas visuomenės grupes, kurioms ji irgi turėtų būti taikoma, kaip nurodyta 2001 m. balandžio 6 d. Europos Parlamento rezoliucijoje.

4.2 Duomenų apsauga turi būti ne tik konkrečiai ir tiksliai reguliuojama, bet į ją, laikantis tinkamos teisėkūros praktikos, reikia atsižvelgti ir kituose reglamentuose. Tai pasakytina apie Bendrijos politikos įgyvendinimo tvarkos reguliavimą apskritai ir visų pirma VRI sistemą, kuri pati savaime yra sudėtinga procedūra.

4.2.1 Kalbant apie skundų teikimą, šioje procedūroje reikėtų sukurti tarptautiniams nesutarimams skirtą ginčų sprendimo sistemą. Todėl svarbu suinteresuotosioms šalims – piliečiams ar įmonėms – suteikti greitą ir veiksmingą prieigą prie paprastų ir nebrangių ginčų sprendimo mechanizmų.

4.3 Kalbant apie priegią prie sistemos informacijai pateikti ir gauti, ji turėtų būti kruopščiai reguliuojama, kad nacionalinė institucija būtų įpareigota išnagrinėti tinkamai pagrįstą prašymą, pateiktą naudojant standartinę formą, o prašymą pateikęs asmuo turėtų turėti teisėtą interesą.

4.4 Kalbant apie sinergijas su kitomis esamomis informacinėmis priemonėmis ir reguliuojamų profesijų duomenų bazėmis, kuriose pateikiami kiekvienoje valstybėje narėje reguliuojamų profesijų sąrašai, EESRK mano, kad reikėtų įtraukti ne tik sąrašus, bet ir visus reikalavimus, taikomus norint verstis tam tikra profesine veikla (ne tik akademinį laipsnį, bet ir narystę profesinėse asociacijose ar nepriklausomą joms, draudimą, licencijas ir kt.). Tokiu būdu kai kurios konsultacijos būtų beveik automatinio pobūdžio ir galėtų būti prieinamos pilietinės visuomenės atstovams. EESRK ypač tikisi, kad rengiamoje direktyvoje bus atsižvelgta į šiuos aspektus.

4.4.1 Šį poreikį galima išžvelgti 2010 m. metinėje ataskaitoje dėl VRI sistemos, kurioje minima gana skirtingų už paslaugas atsakingų institucijų valdymo problema. Kiekviena iš šių institucijų su savo kompetencijos sritimi (atskiriant bent jau reguliavimą, intervenciją ir priežiūrą) turėtų būti įtraukta į reguliuojamų profesijų sąrašą.

4.5 Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir asmenų bei ūkinės veikos vykdytojų teisių apsaugą asmens duomenų požiūriu, reikėtų patikslinti, kas atsakingas už prastą sistemos veikimą arba prastą jos administravimą dėl informacijos, kuria keičiamasi, klaidų, pernelyg didelio vėlavimo ar taisymų ir kt. Administracijos atsakomybė už prastą institucijų darbą yra bendras Bendrijos teisės principas, pripažintas visose valstybėse narėse.

5. Pasiūlymas dėl reglamento

5.1 Komisijos pasiūlymo tikslai:

- a) sukurti tvirtą VRI sistemos teisinį pagrindą ir nustatyti bendras taisykles, kurių laikantis VRI sklandžiai veiktų;
- b) sukurti visapusišką duomenų apsaugos sistemą nustatant asmens duomenų apdorojimo VRI sistemoje tvarką;
- c) palengvinti galimą tolesnį VRI sistemos taikymo plėtimą į naujas ES teisės sritis ir
- d) aiškiai apibrėžti įvairių VRI sistemoje dalyvaujančių subjektų vaidmenis.

5.2 Pasiūlyme, kaip vienoje teisinėje priemonėje, išdėstyti pagrindiniai duomenų, kuriais keičiamasi per VRI sistemą, apsaugos principai, įskaitant duomenų subjektų teises, taip padidinant skaidrumą ir teisinį tikrumą. Be to, pasiūlyme tiksliai apibrėžiama administracinio bendradarbiavimo per VRI sistemą forma ir metodai.

5.2.1 Pasiūlymo I priede pateikiamas Europos Sąjungos teisės aktų, pagal kuriuos šiuo metu naudojama VRI sistema, sąrašas, o II priede nurodomos sritys, kurioms ateityje gali būti taikoma VRI sistema.

5.3 Pasiūlymu pagerinamos vidaus rinkos veikimo sąlygos sukuriant veiksmingą ir patogią naudoti priemonę, kuri palengvina praktinį tų ES teisės aktų nuostatų taikymą, kuriomis numatytas valstybių narių bendradarbiavimas tarpusavyje ir su Komisija, taip pat keitimasis informacija užtikrinant aukštą asmens duomenų apsaugos lygį.

5.3.1 Pasiūlymu nustatomos tam tikros bendros taisyklės, susijusios su VRI sistemos valdymu ir naudojimu, įskaitant įpareigojimą kiekvienoje valstybėje narėje paskirti nacionalinį VRI koordinatorių, kompetentingų institucijų įpareigojimą laiku pateikti tinkamą atsakymą ir nuostatą, kad per VRI sistemą gautą informaciją būtų galima naudoti kaip įrodymą taip pat, kaip ir panašią informaciją, gautą iš tos pačios valstybės narės.

5.3.2 Pasiūlyme tai pat nustatytas mechanizmas, pagal kurį VRI sistemą būtų galima taikyti ir naujiems Europos Sąjungos teisės aktams, siekiant užtikrinti būtiną lankstumą ir kartu užtikrinti aukšto lygio teisinį tikrumą ir skaidrumą. Įvertinusi technines galimybes, rentabilumą, patogumą naudoti, bendrą poveikį sistemai ir gavusi testavimo, jei toks būtų atliktas, etapo rezultatus, Komisija pagal poreikį bus įgaliota deleguoti teisės aktu atitinkamai atnaujinti sričių sąrašą I priede.

5.3.3 Komisijos užduotis – užtikrinti VRI sistemos saugumą, prieinamumą, VRI sistemos programinės įrangos ir IT struktūros priežiūrą ir vystymą. Tačiau Komisija galėtų aktyviai dalyvauti VRI sistemos darbo eigoje, remdamasi teisinėmis nuostatomis ar kitomis kurioje nors vidaus rinkos srityje VRI sistemos naudojimą reglamentuojančiomis taisyklėmis.

5.3.4 Duomenų tvarkymo ir saugumo srityje pasiūlymu siekiama nustatyti skaidrumo garantijas. Asmens duomenys neturi būti prieinami ilgiau nei būtina, todėl nustatomi ilgiausi jų saugojimo laikotarpiai, kuriems pasibaigus duomenys turėtų būti užblokuojami ir automatiškai ištrinami praėjus penkeriems metams nuo administracinio bendradarbiavimo procedūros pabaigos.

5.3.5 Geografiniu požiūriu VRI sistema yra pakankamai lanksti priemonė: keičiantis informacija nustatytose srityse gali dalyvauti trečiosios šalys. Be to, šia sistema netgi galima naudotis tik nacionaliniu lygiu.

6. Bendros pastabos dėl siūlomo reglamento

6.1 EESRK palankiai vertina pasiūlymą dėl reglamento siekiant nustatyti VRI sistemos naudojimo administracinio bendradarbiavimo tikslais taisykles. Kadangi šios taisyklės bus tiesiogiai taikomos siekiant sukurti bendrą reguliavimo pagrindą, EESRK susirūpinimą kelia du klausimai:

— kai kurių pagrindinių teisinių sąvokų netikslumas ir

— esminis VRI sistemos naudotojų įgaliojimų praplėtimas duomenų, kuriais keičiamasi, požiūriu.

6.2 Praktiškai VRI yra daugiakalbė IT sistema, sujungianti daugiau nei 6 000 kompetentingų institucijų, kurios per gana trumpą laikotarpį keičiasi informacija apie konkrečios ekonominės ar profesinės veiklos vykdymo sąlygas atitinkamose valstybėse narėse.

6.2.1 Faktiniam pasikeitimui informacija naudojantis šia IT sistema taikomos šiuo pasiūlymu nustatytos būtinausios procedūrinės taisyklės. Tačiau labai nukrypstant nuo šios konkrečios ir ribotos paskirties keistis informacija, remiantis pasiūlymu dabar leidžiama apdoroti asmens duomenis, kuriais keičiamasi, kaip nurodyta pasiūlymo 6 straipsnyje. Tačiau direktyvose, pagal kurias ši sistema taikoma ir kurių pagrindas ji yra, niekur nėra tokių duomenų tvarkymo nuostatų. Kadangi šiose direktyvose tai nenumatyta, Komitetas nepritaria, kad duomenys, kuriais keičiamasi, taip pat galėtų būti apdorojami.

6.2.2 Todėl kyla abejonių dėl šių pasiūlyme dėl reglamento nustatytų naujų įgaliojimų dėl „asmens duomenų tvarkymo“, kaip nustatyta Direktyvos 95/46/EB 2 straipsnio b punkte.

6.2.3 Be bendrų VRI sistemos subjektų įgaliojimų apdoroti asmens duomenis, kuriais keičiamasi, kaip nurodyta tame straipsnyje, nė vienoje kitoje pasiūlymo dėl reglamento nuostatoje nėra nuorodos į apdorojimą pateisinančius tikslus ar į galimas garantijas, ar jam taikytinus apribojimus.

6.2.4 Tikslai 15 konstatuojamojoje dalyje nurodytos priežastys paaiškina, kodėl Komisija dabar įtraukia duomenų apdorojimą į bendrus VRI tikslus. EESRK nuomone, šių priežasčių, jei jos nebus vėliau patikslintos ir paaiškintos, nepakanka pagrįsti įgaliojimą atlikti tokią plataus poveikio užduotį, ypač:

a) VRI koordinatorių ir Komisijos vykdomą VRI sistemos naudojimo stebėseną.

6.2.5 EESRK nuomone, tiek VRI koordinatoriai, tiek Komisija jau gali naudotis duomenimis, kuriais keičiamasi, todėl jie jau atliko keletą konkrečių sistemos vertinimų, padedančių įvertinti tiek atsakymo laiką, tiek dalyvaujančias institucijas, be kita ko, suskirstytas pagal sektorius.

6.2.6 Todėl, neatsižvelgiant į vėlesnį patikslinimą, nepanašu, kad siekiant atlikti sistemos veikimo stebėseną, reikėtų kurti specialias bylas naudojantis duomenimis, kuriais keičiamasi:

b) informacijos apie administracinį bendradarbiavimą arba tarpusavio pagalbą vidaus rinkoje rinkimas.

6.2.7 Ši informacija jau yra vieša ir ją galima rasti Komisijos ataskaitose dėl VRI sistemos veikimo ir ja būtų galima pasinaudoti vertinant administracinį bendradarbiavimą. Minėta informacija atspindi tik funkcinį bendradarbiavimo aspektą:

c) mokymo ir informuotumo didinimo iniciatyvos.

6.2.8 EESRK mano, kad tokioms iniciatyvoms reikalingas nei duomenų apdorėjimas (kaip nustatyta Direktyvoje 95/46/EB), o tiesiog sistemoje esančių duomenų naudojimas.

7. Kalbant apie reikalingą patikslinimą, turima omenyje pasiūlyme dėl reglamento keletą kartų minima esminė „asmens duomenų“ sąvoka. Šiuo požiūriu reikėtų nurodyti sąvoką, nustatytą Direktyvoje 95/46/EB, kuri yra daug platesnė nei reikalavimai, kad veiktų VRI. Galiausiai VRI sistema grindžiama konkrečia šių duomenų, turinčių bendrą bruožą – jie yra svarbūs ekonominei ir (arba) profesinei veiklai vykdyti vidaus rinkoje, kategorija.

7.1 Todėl Komitetas mano, kad pasiūlyme reikėtų nustatyti šios sąvokos aprėptį apribojant asmens duomenų kategoriją tik duomenimis, įtrauktais į atitinkamas direktyvas, pagal kurias VRI sistema yra naudojama viešųjų institucijų administraciniam bendradarbiavimui, ir duomenimis, susijusiais su ekonominės ir profesinės veiklos vykdymu vidaus rinkoje. Dėl šios priežasties juos reikėtų įtraukti į 5 straipsnio apibrėžtis.

8. Pasiūlymo 12 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad VRI „iš esmės nėra plačiai visuomenei prieinama“ priemonė, kuri leistų kitiems „išorės subjektams“ teikti „informaciją ir gauti duomenis“. EESRK nepritaria šiam požiūriui ir mano, kad kai kurie VRI sistemos duomenys, su sąlyga, kad tarp jų nebūtų asmens duomenų, turėtų būti prieinami išorės subjektams, pavyzdžiui, piliečiams, įmonėms arba organizacijoms. Ši prieiga būtų suteikta, be kitų dalykų, prie tos šalies, kurioje norima vykdyti ekonominę ar profesinę veiklą, taikomų administracinių reikalavimų.

8.1 Tai, kad ši informacija būtų prieinama, nereiškia, kad koku nors būdu būtų prieinami ir kiti duomenys ar kad juos būtų galima apdoroti, kaip galima būtų suprasti iš pasiūlymo 5 straipsnio i) punkte pateiktos „išorės subjektų“ apibrėžties.

8.2 Šiems išorės subjektams reikėtų suteikti teisę pateikti paklausimą artimiausiam VRI sistemos naudotojui, kuris tokiu būdu būtų įpareigotas jį perduoti per sistemą, jei minėtas išorės subjektas savo interesą gali pagrįsti komerciniu ar profesiniu santykiu su šalimi, su kuria susijusios informacijos jis prašo.

9. Pasiūlymo 4 straipsniu Komisijai suteikiamas įgaliojimas į VRI įtraukti administracinį bendradarbiavimą, numatytą II priedo nuostatose. Tai pasakytina ir apie būsimą komercinių registrų sąveiką, su kuria susijęs pasiūlymas dar nepatvirtintas. Atsižvelgdamas į plačią numatomos priemonės taikymo sritį, EESRK mano, kad reikia tiksliai nurodyti, koku aktu reikia naudotis tokiam VRI praplėtimui.

10. Remdamasis „išorės subjektų“ apibrėžtimi ir atsižvelgdamas į jau išdėstytas pastabas, EESRK siūlo performuluoti šią apibrėžtį:

— išorės subjektai – piliečiai, įmonės arba organizacijos, teikiančios VRI sistemos naudotojui paklausimą, kuris yra susijęs su tam tikrų į sistemą įtrauktų direktyvų dalykais ir kurį minėtas naudotojas turi perduoti toliau;

— jiems suteikiama prieiga prie sistemos informacijos be asmens duomenų;

— aiškiai neleidžiama apdoroti gautą informaciją.

11. Siekiant sklandaus vidaus rinkos veikimo, EESRK nuomone, būtų naudinga, jei kompetentingos institucijos iš VRI sistemos kitoje valstybėje narėje gauta informacija turėtų tokią pat įrodomąją vertę administracinėse procedūrose.

12. Dėl pasinaudojimo suinteresuotųjų subjektų teisėmis EESRK apgailestauja, kad pasiūlyme nepateikiama vieno sprendimo, tačiau minimi kompetentingų institucijų įpareigojimai, įvairiomis formomis nustatyti nacionaliniuose teisės aktuose dėl duomenų apsaugos. Be to, Komitetas mano, kad galimybė saugoti duomenis nustatant skirtingus terminus yra netinkama norint užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą piliečių teisėms įgyvendinti.

13. EESRK mano, kad dėl duomenų keitimosi su trečiosiomis šalimis reikėtų aiškiai nurodyti, ar pasiūlymo 22 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus reikia patenkinti visus kartu ar pasirenkant. Antruoju atveju EESRK mano, kad Komisijos sprendimas, ar duomenų apsaugos lygis trečiojoje šalyje yra pakankamas, ar lygiavertis, nėra tinkamas pagrindas pradėti taikyti VRI sistemą tai trečiajai šaliai, kai kitais atvejais tai yra į VRI įtrauktos esamos direktyvos arba tarptautiniai susitarimai, pagal kuriuos numatytas išorinis pasikeitimas duomenimis.

14. Siekiant didesnio teisinio tikrumo, su VRI sistemos veikimu susijusias panaikinamas ir galiojančias nuostatas reikėtų išdėstyti pasiūlymo straipsniuose, o ne konstatuojamosiose dalyse.

2011 m. gruodžio 7 d., Briuselis

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas*

Staffan NILSSON